

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia .....

**zmieniające rozporządzenie w sprawie ustalenia siedzib i obszarów właściwości sądów
apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych oraz zakresu rozpoznawanych
przez nie spraw**

Na podstawie art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 52, 55, 60, 125, 1469 i 1495) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie ustalenia siedzib i obszarów właściwości sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych oraz zakresu rozpoznawanych przez nie spraw (Dz. U. poz. 2548 oraz z 2019 r. poz. 603 i 1305) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) Sąd Apelacyjny w Katowicach – obejmujący obszar właściwości sądów okręgowych w: Bielsku-Białej, Częstochowie, Gliwicach, Katowicach i Rybniku oraz rozpoznający sprawy z zakresu prawa: cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, karnego oraz zgodności z prawdą oświadczeń lustracyjnych, pracy i ubezpieczeń społecznych, a także sprawy gospodarcze oraz inne sprawy z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego należące do sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw;”;

2) w § 2 w pkt 3:

a) lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) Sąd Okręgowy w Gliwicach – obejmujący obszar właściwości sądów rejonowych w: Gliwicach, Rudzie Śląskiej, Tarnowskich Górach i Zabrze oraz rozpoznający sprawy z zakresu prawa: cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, karnego oraz zgodności z prawdą oświadczeń lustracyjnych, pracy i ubezpieczeń społecznych, prowadzenia rejestru dzienników i czasopism, a także sprawy gospodarcze oraz inne sprawy z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego należące do sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw,”

b) w lit. d średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu:

„e) Sąd Okręgowy w Rybniku – obejmujący obszar właściwości sądów rejonowych w: Jastrzębiu-Zdroju, Raciborzu, Rybniku, Wodzisławiu Śląskim i Żorach oraz rozpoznający sprawy z zakresu prawa: cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, karnego, pracy i ubezpieczeń społecznych oraz prowadzenia rejestru dzienników i czasopism;”;

3) w § 3:

a) w pkt 7 uchyla się lit. b, c, e, g oraz i,

b) po pkt 29 dodaje się pkt 29a w brzmieniu:

„29a) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Rybniku:

- a) Sąd Rejonowy w Jastrzębiu-Zdroju – dla miasta Jastrzębie-Zdrój i gminy Pawłowice oraz do rozpoznawania spraw z zakresu prawa: cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, karnego, pracy, a także do prowadzenia ksiąg wieczystych,
- b) Sąd Rejonowy w Raciborzu – dla miasta Racibórz oraz gmin: Kornowac, Krzanowice, Krzyżanowice, Kuźnia Raciborska, Nędza, Pietrowice Wielkie i Rudnik oraz do rozpoznawania spraw z zakresu prawa: cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, karnego, a także do prowadzenia ksiąg wieczystych,
- c) Sąd Rejonowy w Rybniku – dla miasta Rybnik oraz gmin: Czerwionka-Leszczyny, Gaszowice, Jejkowice, Lyski i Świerklany oraz do rozpoznawania spraw z zakresu prawa: cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, karnego, pracy i ubezpieczeń społecznych, a także do spraw gospodarczych oraz do prowadzenia ksiąg wieczystych,
- d) Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim – dla miast: Pszów, Radlin, Rydułtowy i Wodzisław Śląski oraz gmin: Godów, Gorzyce, Lubomia, Markłowice i Mszana oraz do rozpoznawania spraw z zakresu prawa: cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, karnego, a także do prowadzenia ksiąg wieczystych,
- e) Sąd Rejonowy w Żorach – dla miasta Żory oraz do rozpoznawania spraw z zakresu prawa: cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, karnego, a także do prowadzenia ksiąg wieczystych;”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

MINISTER SPRAWIEDLWIOŚCI

Opracowano pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym
Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego
Wojciech Ulitko
/podpisano elektronicznie/

UZASADNIENIE

Rozporządzenie przygotowano zostało na podstawie upoważnienia zawartego w art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 52, z późn. zm.), zgodnie z którym „Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, w drodze rozporządzenia, tworzy i znosi sądy oraz ustala ich siedziby, obszary właściwości i zakres rozpoznawanych przez nie spraw, kierując się potrzebą zapewnienia racjonalnej organizacji sądownictwa, przez dostosowanie liczby sądów, ich wielkości i obszarów właściwości do zakresu obciążenia wpływem spraw, a także uwzględniając ekonomię postępowania sądowego, w celu zagwarantowania realizacji prawa obywatela do rozpoznania jego sprawy w rozsądnym terminie”.

Niniejszym rozporządzeniem ustala się obszar właściwości i zakres spraw rozpoznawanych przez Sąd Okręgowy w Rybniku, tworzony na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia .....w sprawie utworzenia Sądu Okręgowego w Rybniku.

Sąd Okręgowy w Rybniku powstał na bazie funkcjonującego dotychczas w strukturze Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego, w ramach którego rozpoznawane były w I instancji sprawy cywilne i rodzinne, w I i II instancji sprawy z zakresu prawa karnego oraz w II instancji sprawy o wykroczenia, a także sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych – z obszaru sądów rejonowych w Jastrzębiu-Zdroju, Raciborzu, Rybniku, Wodzisławiu Śląskim i Żorach. Strukturę Ośrodka stanowiły: II Wydział Cywilny, V Wydział Karny i IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

Ww. Ośrodek (a dokładniej XVIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w Rybniku oraz XXI Wydział Cywilny z siedzibą w Rybniku) utworzony został z dniem 1 stycznia 1997 r. w strukturze Sądu Okręgowego w Katowicach, w celu jego odciążenia.

Z uwagi na dalszą potrzebę racjonalizacji struktury Sądu Okręgowego w Katowicach z dniem 1 stycznia 2001 r. utworzony został Sąd Okręgowy w Gliwicach, który przejął część właściwości tego Sądu wraz z jego wydziałami zamiejscowymi w Rybniku (w strukturze nowotworzonego Sądu Okręgowego w Gliwicach utworzono II Wydział Cywilny z siedzibą w Rybniku oraz IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w Rybniku). Dodatkowo, z dniem 1 stycznia 2011 r. przeniesiono siedzibę V Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Gliwicach z Wodzisławia Śląskiego do Rybnika, kształtując w ten sposób ostateczną strukturę przedmiotowego Ośrodka.

Utworzenie Sądu Okręgowego w Rybniku ma na celu dalszą poprawę dostępności do wymiaru sprawiedliwości w apelacji katowickiej, w szczególności dla osób zamieszkujących na obszarze właściwości sądów rejonowych, które zostaną włączone w obszar nowotworzonego okręgu. Reorganizacja przyczyni się także do decentralizacji i uproszczenia sprawowania wewnętrznego nadzoru administracyjnego w Sądzie Okręgowym w Gliwicach.

Nowotworzony Sąd Okręgowy w Rybniku obejmuje obszar właściwości sądów rejonowych w: Jastrzębiu-Zdroju, Raciborzu, Rybniku, Wodzisławiu Śląskim i Żorach, a zatem jest tożsamy z obszarem właściwości Ośrodka Zamiejscowego Sądu Okręgowego w Gliwicach z siedzibą w Rybniku, na bazie którego jest tworzony.

Sąd Okręgowy w Rybniku będzie właściwy do rozpoznawania spraw z zakresu prawa: cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, karnego, pracy i ubezpieczeń społecznych oraz prowadzenia rejestru dzienników i czasopism. W porównaniu z właściwością Ośrodka, Sąd ten dodatkowo rozpoznawać będzie w II instancji sprawy cywilne i rodzinne oraz wieczystoksięgowe, a także prowadzić będzie rejestr dzienników i czasopism (zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe wydawanie dziennika lub czasopisma wymaga rejestracji w sądzie okręgowym właściwym miejscowo dla siedziby wydawcy).

Poza ograniczeniem właściwości Sądu Okręgowego w Gliwicach reorganizacja nie ingeruje w obszary właściwości innych jednostek sądownictwa powszechnego.

Utworzenie Sądu Okręgowego w Rybniku wymagało niemniej uwzględnienia go w obszarze właściwości Sądu Apelacyjnego w Katowicach, a także wymagało przeniesienia regulacji dot. Sądów Rejonowych w Jastrzębiu-Zdroju, Raciborzu, Rybniku, Wodzisławiu Śląskim i Żorach z obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Gliwicach (pkt 3 lit. a niniejszego rozporządzenia) do obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Rybniku (pkt 3 lit. b niniejszego rozporządzenia) i ma charakter porządkowy.

Projektowane rozporządzenie oddziaływać będzie na sądy oraz na uczestników postępowań sądowych.

Projekt rozporządzenia nie będzie miał negatywnego wpływu na rynek pracy.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało negatywnego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało negatywnego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

<p>Nazwa projektu: Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości zmieniające rozporządzenie w sprawie ustalenia siedzib i obszarów właściwości sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych oraz zakresu rozpoznawanych przez nie spraw</p> <p>Organ odpowiedzialny Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące: Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu: Pani Anna Dalkowska Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: Wojciech Ulitko Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego tel. 22 5212645</p>	<p>Data sporządzenia 11.09.2019 r. 16.09.2019 r.</p> <p>Źródło: art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – <i>Prawo o ustroju sądów powszechnych</i> (Dz. U. z 2019 r. poz. 52, 55, 60, 125, 1469 i 1495)</p> <p>Nr w wykazie prac: B456</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

1 stycznia 1997 roku został utworzony w strukturze Sądu Okręgowego w Katowicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku złożony z XVIII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w Rybniku oraz XXI Wydziału Cywilnego z siedzibą w Rybniku. Z dniem 1 stycznia 2001 r., ze względu na dalszą potrzebę racjonalizacji struktury Sądu Okręgowego w Katowicach, utworzony został Sąd Okręgowy w Gliwicach, który przejął część właściwości tego Sądu wraz z jego wydziałami zamiejscowymi w Rybniku (w strukturze nowotworzonego Sądu Okręgowego w Gliwicach utworzono II Wydział Cywilny z siedzibą w Rybniku oraz IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w Rybniku). Dodatkowo 1 stycznia 2011 r. przeniesiono siedzibę V Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Gliwicach z Wodzisławia Śląskiego do Rybnika, kształtując w ten sposób ostateczną strukturę Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku.

Konieczność dalszej poprawy dostępności do wymiaru sprawiedliwości oraz decentralizacji i lepszej organizacji nadzoru wewnętrznego w Sądzie Okręgowym w Gliwicach przemawia za utworzeniem Sądu Okręgowego w Rybniku, na bazie funkcjonującego dotychczas w strukturze Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zgodnie z projektem rozporządzenia, nowotworzony Sąd Okręgowy w Rybniku obejmuje obszar właściwości sądów rejonowych w: Jastrzębiu-Zdroju, Raciborzu, Rybniku, Wodzisławiu Śląskim i Żorach, pozostający obecnie w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Gliwicach. Obszar ten jest tożsamy z obszarem właściwości Ośrodka Zamiejscowego Sądu Okręgowego w Gliwicach z siedzibą w Rybniku, na bazie którego jest tworzony.

Dotychczas - w strukturze Sądu Okręgowego w Gliwicach - Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku, rozpoznawane są w I instancji sprawy cywilne i rodzinne, w I i II instancji sprawy z zakresu prawa karnego oraz w II instancji sprawy o wykroczenia, a także w I i II instancji sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych – z obszaru sądów rejonowych w Jastrzębiu-Zdroju, Raciborzu, Rybniku, Wodzisławiu Śląskim i Żorach.

W porównaniu z właściwością Sądu Okręgowego w Gliwicach - Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku, Sąd Okręgowy w Rybniku dodatkowo będzie:

- rozpoznawać w II instancji sprawy cywilne i rodzinne oraz wieczystoksięgowe,
- prowadzić rejestr dzienników i czasopism (zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – *Prawo prasowe* wydawanie dziennika lub czasopisma wymaga rejestracji w sądzie okręgowym właściwym miejscowo dla siedziby wydawcy).

Jednocześnie ograniczeniu ulegnie właściwość Sądu Okręgowego w Gliwicach.

Przedmiotowy projekt zwiera również zmiany o charakterze porządkowym, tj:

- utworzenie Sądu Okręgowego w Rybniku w obszarze właściwości Sądu Apelacyjnego w Katowicach,

pozostałe jednostki (oddzielnie)										
Wydatki ogółem										
budżet państwa										
JST										
pozostałe jednostki (oddzielnie)										
Saldo ogółem										
budżet państwa										
JST										
pozostałe jednostki (oddzielnie)										

Źródła finansowania	Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie będzie generować dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa.
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedmiotowy projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym odstąpiono od analiz i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, wskazanych w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – <i>Prawo przedsiębiorców</i> (Dz. U. poz. 646, z późn. zm.).						
	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Przedmiotowa zmiana może mieć pozytywny wpływ na poprawę efektywności i przyspieszenie czasu trwania rozpoznawanych spraw.						
Niemierzalne	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Utworzenie Sądu Okręgowego w Rybniku obejmującego część obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Gliwicach, ułatwi dostęp do sądu obywatelom mieszkającym w obszarze właściwości SO w Rybniku.						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców.</p> <p>Obszar właściwości Sądu Okręgowego w Rybniku obejmuje swoją właściwością miejscową:</p> <ul style="list-style-type: none"> – miasta na prawach powiatu: Jastrzębie-Zdrój, Rybnik, Żory – powiaty: raciborski, rybnicki, wodzisławski – gminę Pawłowice w powiecie pszczyńskim <p>Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2018 r. liczba ludności zamieszkująca</p>
--	--

obszar właściwości SO w Rybniku wynosiła 707 592 osoby.

Mieszkańcy miast i gmin z obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Rybniku

Miasto/powiat/gmina	Liczba ludności
m. Jastrzębie-Zdrój	89 128
Gmina Pawłowice	18 197
Powiat raciborski	108 513
m. Racibórz	54 882
Powiat rybnicki	78 104
m. Rybnik	138 696
Powiat wodzisławski	157 616
m. Żory	62 456
razem – obszar właściwości SO Rybnik	707 592

Źródło: Główny Urząd Statystyczny; Bank Danych Lokalnych (stan na 31.12.2018 r.)

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Z przedmiotowego projektu nie wynikają obciążenia regulacyjne.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Brak wpływu.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się wejście w życie rozporządzenia .....

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Efekty wejścia w życie projektowanego rozporządzenia będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.